

Sprawozdanie z realizacji Programu ochrony środowiska dla gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023

1. Wstęp

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.) wójt gminy przedstawia radzie gminy raport z realizacji Programu ochrony środowiska. Program dla gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 przyjęty został uchwałą Nr XIX/128/2016 Rady Gminy Koczała z 27 października 2016 r.

Realizacja celów zawartych w Programie powinna obejmować polepszenie jakości środowiska naturalnego i jakości życia mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju gminy Koczała. Aby osiągnąć wyznaczony nadrzędny cel w opracowaniu zawarto analizę stanu środowiska naturalnego na terenie gminy Koczała, główne problemy ekologiczne oraz sposoby ich rozwiązania łącznie z harmonogramem działań i źródłami ich finansowania.

Dla prawidłowej oceny realizacji Programu przyjęto uporządkowany system mierników jego efektywności. Mierniki dzielą się na trzy zasadnicze grupy: ekonomiczne, ekologiczne i społeczne.

2. Zakres danych podstawowych wykorzystanych do sprawozdania z realizacji Programu

Dane podstawowe wykorzystane do sporządzenia niniejszego sprawozdania:

- Program ochrony środowiska dla gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023;
- rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku;
- opinie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Człuchowie;
- opracowania własne.

3. Sprawozdanie z realizacji Programu – monitoring skutków realizacji programu

W poniższej tabeli zostały przedstawione wskaźniki realizacji działań, które posłużą ocenie wdrożenia i osiągnięcia celów założonych w Programie w okresie 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

Sprawozdanie obejmuje okres od 1 listopada 2016 roku do 31 marca 2018 roku.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
Cel strategiczny 1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego						
Cel operacyjny 1.1. Ograniczenie niskiej emisji oraz rozwój energii odnawialnej						
1.1.1.	Ilość nowo wybudowanej sieci ciepłowniczej	m	0	356,40	400	ZGK w Koczale
1.1.2.	Liczba zmodernizowanych kotłowni	szt.	0	0	1	ZGK w Koczale
1.1.3.	Liczba budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	szt.	2	0	5	UG Koczała
1.1.4.	Liczba zbudowanych energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii lamp ulicznych	szt.	0	9	15	UG Koczała
1.1.5.	Ilość wymienionych niskosprawnych źródeł ciepła	szt.	0	1	10	UG Koczała

Działanie polegające na wybudowaniu sieci ciepłowniczej sprowadzało się do wykonania przyłącza ciepłego do budynku GOK i remizy OSP w Koczale i podłączeniu do gminnej sieci ciepłej. W ramach robót wykonane zostały 356,4 m sieci ciepłej, 2 przyłącza do budynków o łącznej długości 44,6 m i 2 węzły wielofunkcyjne.

W okresie sprawozdawczym nie zostało zrealizowane zadanie polegające na modernizacji kotłowni osiedlowej. Zadanie planowane jest do realizacji w późniejszych latach.

W okresie sprawozdawczym poddano termomodernizacji 2 budynki: budynek użyteczności publicznej znajdujący się przy ul. Akacjowej 4 tzw. były dom towarowy oraz 1 lokal socjalny mieszczący się w budynku znajdującym się przy ul. Miasteczkiej 66. Oba zadania polegały na wykonaniu zewnętrznej elewacji budynku.

W 2017 roku w ramach działania polegającego na zbudowaniu energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii lamp ulicznych zostało postawione 9 lamp ulicznych: 4 lampy na ul. Klonowej w ramach realizacji inwestycji pn. „Przebudowa ulicy Klonowej w Koczale” dofinansowany z PROW 2014-2020, 1 lampa solarna w Płociczu oraz 4 lampy w parku w Koczale zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego.

W roku 2017 zostało zlikwidowane 1 niskosprawne źródło ciepła, tj. zlikwidowano kocioł węglowy w Gminnym Ośrodku Kultury w Koczale.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
Cel operacyjny 1.2. Zminimalizowanie uciążliwości systemu komunikacyjnego oraz poprawa jakości dróg na terenie gminy						
1.2.1.	Długość wszystkich nowo wybudowanych, przebudowanych i zmodernizowanych dróg na terenie gminy	km	5,3	0,90	20	UG Koczała
1.2.2.	Długość nowo wybudowanych ścieżek rowerowych	km	1,2	0	5	UG Koczała, Zarząd Powiatu

Długość wszystkich nowo wybudowanych, przebudowanych i zmodernizowanych dróg na terenie gminy w 2017 roku wyniosła 900 m. W ramach tych działań została położona nawierzchnia asfaltowa na ul. Krótkiej o długości 226 m, na ul. Południowej o długości 404 m oraz na ul. Klonowej o długości 270 m. Zadanie polegające na nowo wybudowanych ścieżkach rowerowych w gminie Koczała będzie realizowane w przyszłych latach.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
Cel strategiczny 2. Ochrona wód i racjonalna gospodarka wodna						
Cel operacyjny 2.1. Realizacja inwestycji w dziedzinie gospodarki wodno-ściekowej, zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy wody pitnej odpowiedniej jakości						
2.1.1.	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	szt.	0	0	1	ZGK w Koczale
2.1.2.	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	18	18	30	UG Koczała

Zadanie polegające na modernizacji oczyszczalni ścieków w Koczale w latach 2016-2017 nie zostało zrealizowane z powodu zbyt wysokich kosztów inwestycji oraz braku dofinansowania ze źródeł zewnętrznych. W roku 2017 została wykonana analiza kosztowa tego zadania na potrzeby projektu. Zadanie będzie realizowane w późniejszych latach.

Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Koczała wynosi 18. W 2017 roku nie zostały wybudowane przez mieszkańców gminy żadne przydomowe oczyszczalnie ścieków. Zadanie jest sukcesywnie realizowane w ramach środków finansowych mieszkańców.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
	Cel operacyjny 2.2. Ochrona wód powierzchniowych					
2.2.1.	Ilość przeprowadzonych modernizacji istniejących urządzeń melioracji wodnej	szt.	0	1	7	ZGK w Koczale, RZGW, spółki wodne

W roku 2017 przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Człuchowie została przeprowadzona 1 konserwacja polegająca na udroźnieniu rzeki Ruda. Powyższe działanie spowodowało stabilizację koryta oraz zapewnienie odpowiedniej przepustowości rzeki. Zadanie będzie realizowane także w przyszłości.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
	Cel strategiczny 3. Poprawa jakości gleb, ochrona powierzchni i kopalin					
	Cel operacyjny 3.1. Racjonalne wykorzystywanie eksploatowanych złóż					
3.1.1.	Liczba zlikwidowanych nielegalnych eksploatacji kopalin	szt.	0	0	1	powiat

W analizowanym okresie nie zostały zlikwidowane nielegalne eksploatacje kopalin. Dotychczas na terenie gminy Koczała nie występują nielegalne eksploatacje kopalin.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
	Cel strategiczny 4. Zachowanie i wzbogacanie walorów przyrodniczych					
	Cel operacyjny 4.1. Ochrona elementów przyrody ożywionej i nieożywionej					
4.1.1.	Ilość zorganizowanych akcji „sprzątania świata”	szt.	1	1	7	UG Koczała
4.1.2.	Liczba obiektów objętych ochroną	szt.	17	17	17	UG Koczała, Nadleśnictwo
4.1.3.	Liczba nowo posadzonych drzew i krzewów na terenie gminy Koczała	szt.	200	100	1000	UG Koczała

Co roku Urząd Gminy Koczała i Rada Gminy Koczała włączają się w akcję sprzątania terenów wokół jeziora Dymno organizowaną przez Koło PZW w Koczale. W powyższej akcji uczestniczą wędkarze, radni gminy, pracownicy tut. urzędu, OSP, mieszkańcy gminy oraz nurkowie.

Liczba obiektów objętych ochroną na terenie gminy Koczała jest stała i wynosi 17 pomników przyrody.

Wartość wyjściowa wskaźnika dotyczącego nowo posadzonych drzew i krzewów wyniosła 200 szt. W 2017 roku zostało posadzone łącznie 100 szt. drzew i krzewów przez pracowników gospodarczych Urzędu Gminy Koczała oraz mieszkańców gminy. Nasadzenia drzew i krzewów są co roku ponawiane.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
Cel strategiczny 5. Racjonalna gospodarka odpadami						
Cel operacyjny 5.1. Prawidłowa gospodarka odpadami komunalnymi						
5.1.1.	Przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling odpadów, m.in. papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych oraz innych podobnych odpadów z gospodarstw domowych – min. 50 % masy do 2020 roku	%	34,6 %	34,8 %	50 %	UG Koczała, RIPOK
5.1.2.	Ilość przeprowadzonych kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości	szt.	0	0	4	UG Koczała
5.1.3.	Ilość odebranych odpadów z terenu gminy Koczała	Mg	466,31	679,60	3 900,00	RIPOK

Informacja określająca wartość wyjściową wskaźnika dotyczącego odebranych odpadów z terenu gminy Koczała pochodzi z danych za 2015 rok.

Za rok 2016 poziom przygotowania do ponownego wykorzystania i recykling odpadów m. in. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 36,2 %. Dopuszczalny poziom określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska został ustalony na poziomie co najmniej 18 %. Oznacza to, że Gmina Koczała osiągnęła powyższy poziom. Za rok 2017 ww. poziom przez Gminę został osiągnięty i wynosi 34,8 %. Ustalony poziom przez Ministra wynosi co najmniej 20 %. Rozbieżność danych zawartych w powyższej tabeli, a danych rzeczywistych wynika z faktu, że w momencie sporządzania Programu ochrony środowiska dla gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 sprawozdanie wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane do marszałka województwa pomorskiego oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska za dany rok nie zostało jeszcze sporządzone. Zgodnie z art. 9q ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach sprawozdanie sporządza się zawsze w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

Przeprowadzenie kontroli podmiotów odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zostało zaplanowane na przyszłe lata.

Wskaźnik wyjściowy odebranych odpadów komunalnych wynosi 466,31 ton. W 2016 roku z terenu gminy Koczała zostało odebrane 636,17 ton odpadów komunalnych, natomiast w 2017 roku 697,60 ton. Rozbieżność danych zawartych w powyższej tabeli, a danych rzeczywistych wynika z faktu, że sprawozdanie

z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane do marszałka województwa pomorskiego oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska za dany rok sporządza się zawsze w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
Cel operacyjny 5.2. Ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych w strumieniu odpadów komunalnych						
5.2.1.	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie było składowanych: więcej niż 35 %, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995r.	%	44,7 %	27,86 %	35 %	UG Koczała, RIPOK

Wartość wyjściowa powyższego wskaźnika wynosząca 44,7 % pochodzi za rok 2015. Rozbieżność danych wynika z terminu sporządzenia sprawozdania wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które jest corocznie w terminie do 31 marca roku następującego po roku przekazywane do marszałka województwa pomorskiego oraz do wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska. W momencie sporządzania Programu sprawozdanie nie było sporządzone.

Za rok 2016 powyższy poziom wynosi 0 %, natomiast za 2017 rok 27,86 %. W analizowanym okresie poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania został przez Gminę Koczała osiągnięty. Dopuszczalny poziom osiągnięcia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska dla roku 2016 ustalony został na poziomie do 50 %, natomiast za 2017 rok na poziomie do 45 %.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
Cel operacyjny 5.3. Wdrażanie systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi						
5.3.1.	Ilość zutylizowanych wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Mg	86,16	28,25	580,00	UG Koczała
5.3.2.	Ilość zebranych odpadów niebezpiecznych z terenu gminy Koczała	Mg	0,92	6,94	6,50	RIPOK, firmy zajmujące się zbiórką odpadów niebezpiecznych

W latach 2016-2017 roku Gmina Koczała skorzystała z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na zadanie pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Koczała”. W 2016 roku łącznie z terenu gminy Koczała zutylizowano 86,16 ton azbestu. łączny koszt zadania wynosi 38 267,00 zł, natomiast dotacja z WFOŚiGW w Gdańsku wyniosła 84,99%, co stanowiło kwotę przyznanego

dofinansowania w wysokości 32 520,00 zł. W roku 2017 łącznie z terenu gminy zutylizowano 28,25 ton azbestu. łączny koszt utylizacji wyniósł 11 110,00 zł, a dofinansowanie z WFOŚiGW w Gdańsku 8 330,00 zł, co stanowiło 74,98% udzielonej dotacji.

Wartość wyjściowa podana w tabeli dotyczyła zebranych odpadów niebezpiecznych z terenu gminy Koczała za rok 2015. W roku 2016 łącznie odebrano powyższych odpadów 7,16 tony, natomiast w 2017 roku 6,94 tony. Rozbieżność danych zawartych w powyższej tabeli, a danych rzeczywistych jak wyżej spowodowana była terminem sporządzenia sprawozdania wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
Cel strategiczny 6. Monitoring środowiska i przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska						
Cel operacyjny 6.1. Monitoring wód, hałasu, przyrody oraz powietrza atmosferycznego						
6.1.1.	Ilość przeprowadzonych badań w wyznaczonych punktach pomiarowych	szt.	0	1	7	WIOŚ, PPIS
6.1.2.	Ilość zlikwidowanych tzw. „dzikich wysypisk śmieci”	szt.	1	0	1	UG Koczała
6.1.3.	Ilość przeprowadzonych badań bieżącej jakości wody w kąpielisku	szt.	5	5	40	PPIS
6.1.4.	Ilość przeprowadzonych badań bieżącej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	szt.	1	1	7	PPIS

Na terenie gminy Koczała nie występują tzw. „dzikie wysypiska śmieci”. Wartość wyjściowa wskaźnika określa rekultywację nieczynnego już wysypiska śmieci w Koczale przed wejściem nowych obowiązujących przepisów prawnych.

W latach 2016-2017 zostało przeprowadzone przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie łącznie 10 badań bieżącej jakości wody w kąpielisku. Inspektor Sanitarny stwierdził, że woda w kąpielisku nad jeziorem Dymno jest przydatna do kąpieli.

W okresie sprawozdawczym zostały przeprowadzone 2 badania bieżącej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Koczała jest corocznie okresowo badana przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Człuchowie. Badania wody wykazały, że mieszkańcy gminy spożywali wodę dobrej jakości, ocenianą jako przydatną do spożycia przez ludzi, tzn. bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych oraz pasożytów.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wyjściowa (2016 r.)	Wartość (2017 r.)	Wartość docelowa (2023 r.)	Źródło danych
	Cel strategiczny 7. Edukacja ekologiczna					
	Cel operacyjny 7.1. Kształtowanie postaw proekologicznych oraz zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa gminy					
7.1.1.	Ilość przeprowadzonych zajęć edukacyjnych w szkole z zakresu ekologii i ochrony środowiska	szt.	1	0	7	UG Koczała, ZKiW w Koczale, RIPOK
7.1.2.	Ilość przeprowadzonych kampanii edukacyjnych z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz odnawialnych źródeł energii (OZE)	szt.	1	1	7	UG Koczała, ZKiW w Koczale, RIPOK

W okresie sprawozdawczym zostały przeprowadzone kampanie edukacyjne z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. Urząd Gminy Koczała wydał dla mieszkańców ulotki dotyczące prawidłowej segregacji odpadów komunalnych na terenie gminy. Planowane zadania będą realizowane w przyszłych latach.

4. Ocena stopnia rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami a ich wykonaniem. Weryfikacja przyjętych zadań i ocena wykonania

Przyjęte w Programie priorytety, cele i zadania są zgodne z kierunkami obowiązującej Polityki Ekologicznej Państwa. Stanowiły przełożenie celów ww. polityki państwa na szczebel gminy. Stanowi to niekiedy trudne zadanie, z jednej strony wobec ograniczonych środków finansowych na ochronę środowiska, a z drugiej strony duże na potrzeby bieżące mieszkańców gminy.

Większa część zadań zawartych w programie wpisuje się w oczekiwane przez ogół mieszkańców gminy kierunki, tj. poprawa stanu dróg, powietrza atmosferycznego i wód, zmniejszenie uciążliwości hałasu.

Analizując przyjęte w Programie zadania należy zauważyć, że:

- zrealizowano bądź są sukcesywnie na bieżąco realizowane najważniejsze zadania w zakresie ochrony powietrza, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody oraz poprawy stanu dróg;
- brak realizacji niektórych zadań spowodowany był m.in.:
 - przesunięciem terminu realizacji zadania na kolejne lata;
 - brakiem środków finansowych na realizację niektórych zadań;
 - zmianą priorytetów wykonawczych w realizacji zadań na terenie gminy Koczała;
 - bieżącą oceną sytuacji i potrzeb na terenie gminy Koczała.

5. Podsumowanie i wnioski

Program ochrony środowiska dla gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Nadrzędnym celem Programu jest zrównoważony oraz trwały rozwój gminy Koczała, przy zachowaniu równowagi znaczenia kwestii ochrony środowiska z rozwojem gospodarczym oraz społecznym.

Analizując realizację Programu na poziomie gminnym należy pamiętać, że zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają samorząd gminy oraz inne podmioty gospodarcze. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd gminny wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie gminy Koczała.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach Programu można zaliczyć:

- budowę i modernizację sieci ciepłej oraz likwidację jednego kotła węglowego;
- budowę i modernizację dróg gminnych oraz powiatowych;
- utylizację azbestu;
- urządzenie, zagospodarowanie oraz utrzymanie terenów zieleni;

Podsumowując należy zauważyć, iż większość zadań została zrealizowana lub jest sukcesywnie realizowana. Niektóre z zadań pozostających do realizacji będą realizowane w kolejnym okresie obowiązywania Programu ochrony środowiska dla gminy Koczała na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023.

1-6. 04. 2018

WÓJT
mgr Eugeniusz Dmytryszyn